№ 73. Zeturtdeen, 28. junijâ 1912. g. 1912.

Makſà,
Jelgawâ ekſped. ſanemot
par 1 gadu 2 rub. 20 kap.
par 1/2 gadu 1 „ 20 „
par 1/4 gadu — „ 60 „

ra peeſuhtiſchanu mahjâs
par 1 gadu 2 rub. 50 kap.
par 1/2 gadu 1 „ 35 „
par 1/4 gadu — „ 70 „

Par adreſes pahrmainu jamaſà 10 kap.

Telefons № 644.

Latweeſchu Awiſes.

Iſnahk 3 reiſes nedeà: otrdeenâ, zeturtdeenâ un ſeſtdeenâ,

Makſà,
par paſtu peeſuhtot:
par 1 gadu 3 rub. — kap.
par 1/2 gadu 1 „ 60 „
par 1/4 gadu — „ 90 „
par 1 mehn. — „ 50 „

Uſ ahrſemem
par 1 gadu 5 rub. — kap.
par 1/2 gadu 2 „ 80 „
par 1/4 gadu 1 „ 50 „
par 1 mehn. — „ 60 „

Numurs makſà 3 kap.

Paſte kaſte № 17.

Redakzija un ekſpedizija:
Jelgawâ, Skrihwera celà № 35.

91. gada gahjums.

Sludinajumi makſà:
par ſihku rakſtu rindiņu 8 kap., preekſchpuſê 20 kap.

Peektà Rig. Sawſtarpigà Kreditbeedriba

Rigâ, Terbatas celà Nr. 7. — Telefons 1905.

Makſà krona nodokļus neatrehkinot, par noguldijumeem uſ noteiktu laiku 6%, uſ nenoteiktu laiku (tekoſchu rehkinu) 5% par gadu.

Peenem wekſeļus preekſch eekaſeſchanas un iſdara naudas pahrwedumus uſ wiſàm Kreewijas pilſehtàm.

Apdroſchina premiju biletes pret amortiſoziju.

NB. **Noguldijumus iſmaksà bez eepreekſchejas uſteikſchanas, peenem un iſſuhta ari pa paſtu.**

Darba laiks no 1/2 10—3. Bez tam pehzpuſdeenàs ikdeenas no 6—7, bet ſeſtdeenàs no 5—7 peenem noguldijumus un iſmaksà prozentes.

Walde.

No 1. julija

lihdſ gada beigàm **„Latweeſchu Awiſes“** makſà ar peeſuhtiſchanu pa paſtu **1** rubli **60** kap., Jelgawà ſanemot **1** rubli **20** kap. — Zeen. paſta abonenteem luhdſam pee paſtellejumu atjaunoſchanas peeſihmet abon. numuru. **Ekſpedizija.**

Keiſaru ſatikſchanàs Baltiſchportà.

Par Keiſaru ſatikſchanos Baltiſchportà telegramas no 23. junija ſino ſekoſchi:

Uſ jachtas „Hohenzollern“ wahzu keiſars peenehma Wiborgas pulka ofizeerus. Pulka komandeers ſtahdija atſewiſchki katru ofizeeri keiſaram preekſchà. Pehz tam ofizeereem bija meelaſts, pa kura laiku keiſars ar teem ſarunajàs.

22. junijà, pulkſten 5 pehz puſdeenas. Wina Majeſtate Kungs un Keiſars, Keiſariſkà galma miniſtra, juhrleetu miniſtra un ſwihtas pawadibà eeradàs uſ kreiſera „Moltke“, kur tapa ſanemts no wahzu keiſara un printſcha Adalberta.

Tanî paſchà deenà, pulkſten 8 wakarà uſ jachtas „Hohenzollern“ bija parades meelaſts, pee kura peedalijàs Winu Majeſtates Kungs un Keiſars un Kundſe un Keiſareene Aleksandra Feodorowna lihdſ ar Leelknaſem Olgu, Tatjanu, Mariju un Anaſtaſiju Nikolajewnam, Leelknaſs Nikolajs Nikolajewitſchs, miniſtru preekſchneeks, Keiſariſkà galma, ahrleetu, juhras un kara miniſtri, kà ari ſwihta.

Meelaſtam ſekoja kinematografa iſrahde, pehz kuras Augſtee Weeſi pulkſten 11 wakarà dewàs atpakaļ uſ jachtu „Standart“.

23. junijà pulkſten pus 11 rihtà uſ jachtas „Hohenzollern“ bij uſaizinati 85. Wiborgas pulka ofizeeri un preekſchneeziba uſ meelaſtu.

Tanî paſchà deenà pulkſten pus 1 deenà uſ jachtas „Standart“ bij Wiſaugſtakàs brokaſtis, pehz kuràm keiſars Wilhelms un prinzis Adalberts ſirſnigi atwadijàs no Winu Majeſtatem un Wiſaugſtakàs Gimenes un wahzu himnas ſkanu pawaditi aiſbrauza uſ jachtu „Hohenzollern“, kura, kà jau ſinots, pulkſten pus 3 deenà iſzehla enkuru un kreiſera „Moltke“ un „Sleipnera“ pawadibà atſtahja reidu.

* * *

Peterburga. Kunga un Keiſara ſatikſchanàs ar wahzu keiſaru, tà waldibai tuwu ſtahwoſchà „Roſſija“ rakſta, bija ſirſniga un bija jauns peerahdijums par draudſigàm atteezibam, kuras ſen ſaiſta abus Keiſarus. Schaî gadijumà notikuſchà domu iſmaina ſtarp walſts wihreem, kuri pawadija Winu Majeſtates, dewa eeſpehju wehl reiſi atſihmet zeeſcho nonemſchanos uſturet ilgàs tradizijas, kahdas paſtahw ſtarp abàm walſtim. Politiſkee iſſkaidrojumi, kuri aiſkehra wiſus tekoſchos jautajumus, abàm puſem eedweſa pahrleezibu, ka abpuſejai kopibai, kura dibinata uſ ſawſtarpeju uſtizibu, ir leela noſihme, tiklab preekſch abàm kaiminu walſtim, kà ari preekſch wiſpahreja meera. Pee tam nebija runas ne par kahda jauna lihguma noſlehgſchanu, jo tagadejee apſtahkli uſ to nedod nekahdu eemeſlu, ne par kahdàm pahrgroſibam Eiropas walſtu ſawſtarpejàs atteezibàs, tapehz ka paſtahwoſchà nogrupeſchanàs, eewehrojot lihdſſwara un meera uſtureſchanu, ſawu noderibu jau peerahdijuſi. Tapehz ſatikſmi Baltiſchportà ar pilnu teeſibu wiſur war apſweikt ar apmeerinajumu, jo ta apſtiprinadama Kreewijas un Wahzijas tagadejo draudſibu lihdſ ar to war noderet par meermihlibas ſkaiſtu iſteikſmi, no kuras weenadà mehrà ir apgarota abu walſtu politika.

Rigas Latweeſchu Beedribas ſinibu Komiſijas waſaras ſapulzes.

Otrà ſapulſchu deenà, kà pirmais uſſtahjàs J. Miſinſch ar ſawu preekſchneſumu par Rigas degſchanu 1812. gadà un par literaturu par Napoleonu latweeſchu walodà. Schogad, kà ſinams, paeet 100 gadu no leelà tehwijas kara, kura laikà ari muhſu wezà Rigas mahmuła pahrdſihwoja kara breeſmas. Schos notikumus un kas ar teem ſakarà preekſchà neſejs mehginaja tehlot ſaweem klauſitajeem, kas tam ari ar ſekmem iſdewàs. Pehz tam magiſtrs Kr. Freibergs-Brihwkalns laſija par jauno ortografiju — nahza wehl ar jauneem preekſchlikumeem muhſu tà ſaukto „jauno“ ortografiju ar daſcheem raibumeem padarit to wehl raibaku. Zitas tautas iſeet uſ to, lai padaritu rakſtiſchanas mahkſlu weenkahrſchaku, weeglak eemahzamu, bet muhſu „gudree“ dara otradi — zenſchas to padarit raibaku, fareſchgitaku. Tapehz ari iſſlawetà „jaunà ortografija“ (tahdu jau nu gan mums ir wairakas) newar un newar eeſaknotees un tauta paleek pee weenkahrſchàs wezàs. — Labi iſſtrahdats bij ſtudenta Fr. Sahliſcha preekſchlaſijums „Nazionalifms kà kulturas faktors“, kurà tas tehloja, zik ſwariga noſihme ir nazionalifmam preekſch kulturas attihſtibas.

Studenta R. Dahles preekſchneſums par „Indiwidualo pſicholoģiju, bij pahrak abſtrakts un daſcham labam klauſitajam-neſpezialiſtam aiſgahja maſ ſaprafts garam.

Pehzpuſdeenà ſkolotajs J. Rupais laſija par Latgali un winas darbineeku poſitiwàm un negatiwàm puſem. Winſch tehloja, zik tumſchs un wehl maſ attihſtiis eſot Latgales ſemneeks, aſi uſbruka baſnizkungeem un noſodija Baltijas latweeſchus, kas praſot, lai latgaleeſchi peenemot winu kulturu.*) Tuhlin pehz wina nahza paſihſtamais Latgales atklahtibas darbineeks ſtudents Fr. Kemps un ari runaja par Latgali, bet tikai zitadà garà: runaja par teeſchàm Latgales wajdſibam, neuſbrukdams neweenam, neaiſſkahrdams neweenu. Wehlak kad par abeem preekſchneſumeem atklahja debates, winſch tihdſ ar kahdu Latgales baſnizkungu uſſtahjàs pret ſkolotaju Rupais, aiſrahdidami, ka tas welti uſbruhkot tureenes baſnizkungeem. Teeſa, baſnizkungeem Latgalê eſot leels eeſpaids uſ tautu un tikai ſchim eeſpaidam pateizotees Latgale wehl neeſot tikuſi pahrkreewota. Latgales baſnizkungi, kaut gan tos no weenas puſes ſpaidot birokratija un no otras augſtakà katolu garidſneeziba, kas ſaſtahw no poleem, tomehr ſtrahdajot wiſeem ſpehkeem pee ſawu tauteeſchu pazelſchanas uſ augſtaka kulturas pakahpeena. Turpreti ſkolotaju kungi, kas eenahkuſchi no Baltijas neko wehl neeſot darijuſchi.

Uſ wiſeem 60 Latgales pagaſteem iſnahkot ap 80 Baltijas ſkolotaju, bet no teem tikai diwi, trihs nemot dſihwaku dalibu weetejà ſabeedriſkà dſihwê. Tapat nepareiſi Rupais (kurſch ir pareiſtizigs) darijis aiſſkahrdams katolu tizibu un

*) Pee ſchi jautajuma mehs atgreeſiſamees ſewiſchkà apzerejumà. Red.

Paſpahrne.

Kaulini meſti.

(Frantſchu armijas pahreeſchana pahr Nemanu.)

(Beigas.)

Napoleons lihdſ pat ſawam dſihwoklim neteiza ne wahrda. Bet tiklihdſ ko bij tur, tad tuhlin nodſikinajàs ſagatawoſchanàs darbos uſ pahreju pahr Nemanu. Winſch pehtija karti, dikteja ſihkas pawehles katram atſewiſchkam kara pulkam, iſgahja preti atnahkoſcheem korpuſeem un tà pawadija zauru beenu, bet ſmagais eeſpaids no nepatihkamà peedſihwojuma ne uſ azumirkli to neatſtahja. Winſch mehginaja jokot, ſmeetees, dſeedaja, bet wiſeem bij redſams, ka tas zenſchas ſlehpt ſawu gara ſtahwokli.

Sakis pahrſkrehja pahr zeku!

Buhdams mahntizigs, kà jau korſikaneetis, winſch newareja atkratities no druhmajàm domam un duſmojàs, kad redſeja apkahrtejo ſejàs atſpogulojamees ſawu nemeeru. Wakarà winſch eeſauza ſawà telti Kolenkuru un ſahka to iſtaujat, kahdu eeſpaidu atſtahjis uſ wina pawadoneem nepatihkamais atgadijums no rihta. Kolenkurs winu meerinaja.

— Wiſi bij uſtraukti, ka juhſu majeſtate waretu ſadauſitees.

— Neeki, — Napoleons atbildeja: — Es tikai druſzin ſaſitu gurnu.

Pehz tam winſch tuhlin ſahka ahtri runat par ſaweem kara planeem un ahtràm uſwaram.

Kolenkurs kluſeja.

— Kapehz kluſejat? Kahdas ir juhſu domas?

— Es eedroſchinos atkahrtot to, ko jau Pariſê teizu: kreewi ir ſpehjigi atkahptees kaut waj lihdſ Kamtſchatkai.

— Mulkibas! — Napoleons iſſauzàs: — Pehz diwi mehneſcheem Aleksandrs luhgs no mums meeru! Leelgruntneeki winu peeſpeedis to darit. Bez tam manàs rokàs jau buhs Polija. Kahds kauns buhs preekſch Aleksandra to bez kaujas paſaudet. Tas noſihmès ſaudet wiſu zeenibu poļu azîs.

Kaut kas neiſprotams, baigs, guleja par wiſu nodomato uſnehmumu, bet apturet ta uſ preekſchu eeſchanu tagad bij par wehlu.

Peenahza nakts.

Generalis Elè dabuja pawehli pee Ponemunas uſzelt trihs tiltus, katru no 75 pontoneem un 150 ſoļus garu.

III.

Uſlehza ſaule, wehſtidama ſkaiſtu deenu 11. junijà. Napoleons ſehdàs firgà un ſahka apjaht wiſu ſawu milſigo nometni. Sche jau bij ſanahkuſchi 200,000 karawihru; pahrejee wehl bij ceļà.

Uſ Nemanas kraſta nabſigi ſtrahdaja pee tiltu buhwes. Napoleons paguwa buht wiſur klaht, pats wiſam ſekoja. Eepreekſchejàs deenas nelahgais eeſpaids bij galigi iſſudis. Winſch bij jautrs, jokoja, dſeedaja, ſmehjàs.

Pehz puſdeenas winſch lika ſawu telti pahrzelt tuwak pee upes un tad preekſch pahrejas pahr to, likàs daſchas ſtundas atpuhſtees.

Lehni un labakà kahrtibà kara pulki tapa ſawilkti pee Ponemunas. Wiſu gara ſtahwoklis bij preezigs, jautrs. Domàs katrs jau bij bijis Maſkawà un ar bagatu laupijumu greeſàs atpakaļ.

Pulkſten 10 Napoleons atſtahja telti un dewàs uſ kraſtu. Winam klaht eſot tuhlin ſahka eewilkt pontonus. Pa to laiku laiwàs eeweetojàs 3 rotas ſtrehlneeku un pirmàs pahrzehlàs uſ Kreewijas kraſtu, kur preekſchà atradàs pulzinſch kaſaku. Eeraudſijuſchi frantſchus, tee iſſchahwa uſ wineem. Frantſchi atbildeja ar ſchahweeneem. Schahweeni atbalſojàs Nemanas kraſtos, nenodaridami neweenam neka kauna. Orlows-Denifows tuhlin pawehleja kaſakeem atkahptees un noſuhtija uſ Wilnu wehſtneſi ar ſinu, par frantſchu eebruſchanu.

IV.

12. junijà, pulkſten 2 rihtà ſaule majeſtatigi pazehlàs pee dſidrajàm debeſim, kad leelàs armijas pulki leelakà kahrtibà ſahka dotees pa trim tilteem pahri Nemanai.

Wiſi bij jautri.

Kahds majors juhſmigi iſſauzàs:

— 15. auguſtu mehs ſwineſim Peterburgà! — (15. auguſts bij Napoleona dſimſchanas deena)

Napoleons ſkani paſmehjàs. — Winſch bij wiſur klaht uſ ſawa ſlawenà arabeeſchu kumeła „Morengo“. Pulkſten 8 rihtà winſch jau bij ahrà no telts un ſawu pulku widû. Lihdſ ar pirmajeem pulkeem winſch pahrgahja pahr tiltu un eenahza kreewu ſemê. Wiſs apkahrtejais winu ſajuhſminaja. Winſch juta ſawu ſpehku un warenibu. Stahwedams tilta galà, winſch rotaļajàs ar pahtagu un preezigi trallinaja: „Melbruks karà taiſijàs.“

„Schi dſeeſma,“ — rakſta kapteins Djipji ſawàs peeſihmês: „Muhs loti uſſautrinaja. Bet beidſot winas wahrdi peepildijàs paſchà behdigakà kahrtà.“

Napoleons atkal pahrjahja pahr tiltu. Pats winſch weetejeem eedſihwotajeem iſtaujaja zelu un dabujis ſinat, ka Kauna pateeſcham pameſta no kreewu karaſpehka, atlaida pulkus bez ſewis un dewàs uſ ſawas armijas kreiſo ſpahrnu, kur bij jazel tilts pahr Wilijas upi.

Wajadſeja iſdarit iſmekleſchanu uſ otra kraſta. Schim noluhkam tapa pawehlets uſmeklet braſlu. Tas wilkàs loti

winas eespaidu uſ tautu. Wineem, latgaleeſcheem ſawa katolu tiziba eſot tikpat ſwehta un dahrga, kà pahrejeem latweeſcheem luteranu un tapehz ſchahda uſſtahſchanàs warot nahkt tikai par launu kopejai leetai. Pehz tam wehl runaja ziti, iſteikdami wehleſchanos, lai abas latweeſchu tautas bakas jo drihſ ſakuſtu par weenu weſelu. Wiſpahr ſchis jautajums ſazehla paſchu dſihwako intereſi ſtarp klauſitajeem. — Pehz tam nahza adw. W. Laſdinſch ar referatu par juridiſkeem raksteem. Wina referats bij loti nepilnigs un paſtahweja waj weenigi no iſwilkuma no „Dſimtenes Wehſtneſcha“. Par to debates bij dſihwas, kur tapa apraudſits muhſu pagaſta ſaimneezibu gruhtais, fareſchgitais ſtahwoklis un wehl baſchi ſaimneezifkàs dſihwes jautajumi, kà ari eekuſtinats jautajums, ka ari no pagaſta ſkrihwereem, tapat kà no ſkolotajeem wajadſetu praſit ſinamu iſglihtibas zenſu. — Dſihws un leetiſchks bij akteera A. Freimana preekſchneſums par latweeſchu dramatiſko literaturu. Starp zitu winſch uſſwehra, ka Raina lugâ „Indulis un Arija“ pahrwaldoſchais elements un galwenais dſeneja ſpehks eſot nazionaliſms (kaut gan J. Rainis ſewi ſkaita par koſmopolitu. Redſams, ari winſch, kà ari to negrib, neſpehj tikt walâ no mahmukas-dſimtenes eeſpaida). Kà maſwehrtigas referents mineja ari W. Wulfa un Allunana jaunàs, pag. gadâ iſnahkuſchàs lugas. Nepilnigs eſot ari L. Tolſtoja „Dſihwais mironis“. Pehz tam runatajs wehl pakawejàs pee muhſu dramatiſkàs literaturas tulkotaju walodas, kura beeſchi ween eſot nepazeeſchama.

— Kà pats pehdejais nahza R. L. B. muſejas pahrſinis M. Silinſch ar preekſchneſumu par Maleeni, kurâ wehl neſen atpakal waldija tahdi paſchi apſtahkli, kà tagad Latgalê un ſawa preekſchneſuma beigàs ari apſweiza latgaleeſchus uſ weenoſchanos ar pahrejeem latweeſcheem. Ar to ſapulze beidſàs. —mj—

No ahrſemem.

Wahzu ſtudentu peekauſchana Pragâ.

Tſcheku beſkauniba. Pragâ bija ſanahkuſchi uſ ſlahwu wiſpahreja ſokolu kongreſu ap 15,000 wihru, kuri pa pilſehtu ſarihkoja ſwinigu gahjeenu. Wahzu ſtudenteem ir paraſcha paſtaigatees pa ſwehtdeenam pa tà ſaukto „Graben“. Pa gahjeena laiku „Grabenâ“ neweenu nelaida eekſchâ. Kad gahjeens bija jau garam, wahzu ſtudenti mehginaja eekluht „Grabenâ“ pa blakus eelam, bet ſaſtapa tur tſcheku leelu publiku. No kauſchu bara atſkaneja wiſpirms lamaſchanàs un praſijumi, lai wahzu ſtudenti nonemot ſawas zepurites. Beidſot iſzehlàs kauſchanàs. Otra ſadurſme notika pee „Wahzu nama“. Kahds wahzu ſtudents tika pagahſts gar ſemi un dabuja wahrigus eewainojumus galwâ. Pehz wahzu awiſchu ſinam zeetuſchi pawiſam 30 zilweki. Jaatſihmè, ka tſcheku awiſes uſaizinaja publiku, uſ to negreeſt nekahdu wehribu, ka wahzu ſtudenti nehſà ſawas nazionalàs krahſas. Pragas notikumi droſchi ween darìs eeſpaidu uſ wahzu un tſcheku atteezibam parlamentâ. Wahzu ſtudenti jau noſuhtijuſchi telegramu wahzu nazionalai ſaweenibai, lai ta aiſſtahwot winus. Kauſchanos uſſkata par neiſglihtibas ſihmi un tahda wina ari pateeſcham ir.

Portugales republika apdraudeta.

Par republikas gruhto ſtahwokli ſino, ka republiku wiſpirms apdraudot rewoluzionaree elementi, kuri gribot nodibinat Portugalê komuniſtiſki ſozialiſtiſku walſti. Uſeeta pat rewoluzionaro elementu ſaſwehreſchiba, kuras nodoms bijis gahſt waj nokaut tagadejo preſidentu Miguelu Daraigo un eezelt par diktatoru agrako juſtizminiſtri Koſtu, kurſch tad pahrweidotu Portugali par ſozialiſtiſku republiku.

Bet leelakas breeſmas draud republikai no monarkiſteem, kuri atkal no jauna ſahkuſchi ſparigi rihkotees. Portugales ſeemeloos, kalnos, ſawahkts daudſ eerotſchu un munizijas un monarkiſti tur atklahti ſazehluſchees.

Telegrafs par to ſino ſekoſchu:

Liſabonâ, 8. julijâ (25. junijâ). Dumpineeku kuſtiba ſem Konzeiras wadidas pecaug. Daudſ weetàs pahrgreeſts telegrafs un iſpoſtits dſelſezelſch. Uſ Oportu aiſſuhtija 5. kahjneeku pulku.

Tujâ, 25. junijâ. Naktî 150 Portugales monarkiſti uſbruka Walenſas pilſehtai, bet winus atſita. Trihs krituſchi un wairak eewainoti.

Aſins iſleeſchana Irijâ.

Kà ſinams, Ulſteras prowinzes anglu proteſtanti pretojas Irijas „home-rule“ jeb iru parlamenta dibinaſchanai. Wini draudejuſchi tam pretotees ar eerotſcheem, ja tiktu iſdots likums, kurſch nodod winus ſem iru parlamenta. Bet angku apakſchnams ar balſu wairakumu nolehmis, ka Ulſteras prowinze neteek iſnemta no dibinamâ iru parlamenta. Par to Ulſterâ iſzehlees leels uſbudinajums, un tureenes proteſtanti ſahkuſchi uſbrukt iru katoleem un tos kaut un projam dſiht. Lihdſ ſchim gan wehl naw leetojuſchi zitus eerotſchus, kà tik rungas un akmenus, bet tomehr aſins jau pluhduſi. Ulſterâ proteſtanteem majoritate, un wini tur ſpehj katolus ſakaut. Zitâs Irijas weetâs atkal ir otradi. Belfaſtas pilſehtâ 10,100 proteſtanti uſbruka katolu kwartalam, iſpoſtija magaſinas, katoku ſkolas, katoku baſnizu, katoku mahzitaja dſihwokli un iru awiſchu redakzijas. Polizija bija neſpehjiga.

Saweenotàs Walſtis.

Dſelſszeka kataſtrofa notikuſi Nujorkas walſtî pee Kormingas, kur kahds ahtrais brauzeens pilnâ gaitâ uſſkrehjis wirſû kahdam ſtahwoſcham paſaſcheeru brauzeenam. Gruhdeens bija tik ſparigs, ka daudſi wagoni nogahſàs no dambja. Sem drupam guleja daudſ noſiſtu un eewainotu. Iſwilkti 34 lihki, ſtarp teem wairaki ſihdaini un ziti behrni. Eewainotu ſalaſija uſ ahtru roku 50 zilweku. Kataſtrofa praſijuſi tapehz tik daudſ upuru, ka Amerikas neatkaribas paſludinaſchanas deenâ daudſ lauſchu bij braukuſchi ſakumos.

No eekſchſemem.

Peeminekla atklahſchana baltajam generalim Skobelewam Maſkawâ

notika wiſai ſwinigâ kahrtâ. 23. junijâ, pulkſten 12½ eeradàs LeelkNaſs Michails Aleksandrowitſchs, kuru ſanehma ar „urà“-ſauzeeneem. Apgahjis kara pulkus, LeelkNaſs eegahja Koſmi-Domiana baſnizâ, no kureenes iſnahza lihdſ ar kruſta gahjeenu ar mitropolitu Wladimiru preekſchgalâ. Pehz muhſchigas reeminas nodſeedaſchanas krita ſega, kas apklahja peeminekli. Kara pulki ſaluteja. Mitropolits ar garidſneekeem apgahja peeminekli un apſlazija to ar ſwehtitu uhdeni. Tad LeelkNaſs uſſauza laimes Wina Majeſtatei Kungam un Keiſaram, kam ſekoja walſts himna, kuru nodſeedaja Bulgarijas ſkolotaju pulzinſch. Generalleitenants Schiſcherbatſchews nolaſija aktu, zaur kuru peeminektis teek nodots pilſehtas domes pahrſinâ, nodewa aktu LeelkNaſam un tas to galwam un tad deputazijas nolika pilſehtas wainagus pee peeminekla.

Politiſka iſredſe.

Walſts padomes lozeklis Kramers no Rigas par nahkotni iſteizàs wiſai druhmi. Par to neeſot nekahdu ſchaubu, tà winſch iſteizees „Lib. Ztgas“ koreſpondentam, ka tuwakâ nahkotnê reakzijas wilnis eeſchot wehl daudſ augſtak un daudſ ko aiſſkaloſchot projam, kas wehl tagad dſihwo. Ikweens lojals uſtizigs Kreewijas pawalſineeks warot tikai wehletees, lai pluhdi jo drihſak aprimtu, eekam dambis gruhſt. Ikweena peenahkums, kas ſawu tehwiju mihl un ſawam waldneekam grib pateeſibâ kalpot, ir pazelt ſawu balſi un beedinat, lai gan ir eemeſls baſchitees, ka balſs weltigi iſſkan.

Laulibas ſchkirſchanas reforma.

Par ſcho jautajumu „Retſch“ paſneedſ ſekoſchos intereſantus datus. Jau pagahjuſchâ gaduſimtena beigâs ſewiſchka komiſija pee treſleetu miniſtrijas iſſtrahdaja projektu par laulibas ſchkirſchanas reformu. Nelaikis wirſprokurors Pobedonoſzews iſteizàs, ka laulibas ſchkirſchanu wajadſetu pa dakai nodot teeſleetu miniſtrijas pahrſinaſchanâ. Tikai eepreekſchejais mehginajums ſameerinat laulatos buhtu palizis weenigi konſiſtorijas pahrſinâ; tapat ari galigs ſpreedums par laulibu ſchkirſchanu. Tad komiſija kahdu laiku aptureja ſawu darbibu, jo radàs komiſijâ domu ſtarpibas par to, waj laulato ſameerinaſchanas mehginajumeem ir kahda noſihme, waj naw. Tà kà domu ſtarpibas par garigo eeſtahſchu kompetenzi laulibas ſchkirſchanas leetàs newareja nowehrſt, tad no projekta nekas neiſnahza. Tagad nu ſinoda wirſprokurors Sablers panehmis projektu atpakal un praſijis, lai ſinoda wirſkonſults dotu ſchaî leetâ ſawu gala ſlehdſeenu.

Peterburgas. Peeminekli wizeadmiralim Makarowam, kurſch gahja bojâ uſ brunu kuga japonu karâ, nodomats zelt Peterburgâ. Peeminekla pagatawoſchana uſdota tehlneekam Scherwudam.

— Pirmonamu ar lehteem dſihwokleem nolehmuſi zelt pilſehtas walde. Nams aprehkinats preekſch 1700 eemihtneekeem un iſmakſàs 866,095 r.

— Sedowa ekſpedizija uſ ſeemeļpolu. Sedows Archangelſkâ iſraudſijis preekſch ſawas ekſpedizijas 600 tonnu leelu ſchoneri „Sw. Foka“. Pirms eeguhſchanas kugi wehl apſkatis leetprateji. Kapitans Sedows Archangelſkâ ſanehmis jau partiju Tobolſkas ſunu ekſpedizijas wajadſibam. Kahda Peterburgas firma pagatawo preekſch ekſpedizijas konſerwus. Ekſpedizija daſees zelâ pawaſarî uſ Franza Joſefa ſemi.

— 25. junijâ pee ahrleetu miniſtra bij ſarihkots meelaſts par godu wahzu walſts kanzleram. Pee meelaſta peedalijàs miniſtru preekſchneeks, wiſi miniſtri, kas paſchlaik ir Peterburgâ, augſtakee ahrleetu miniſtrijas eerehdni, wahzu wehſtneezibas lozekli, generolis Tatiſchtſchews un kreemu wehſtneeks Berlinê. Tahds pats goda meelaſts minetâ deenâ noturets ari pee wahzu wehſtneeka.

— 23. junijâ Wiſaugſtaki apſtiprinati ſekoſchi likumprojekti: par Holmas gubernas dibinaſchanu, par apbuhweſchanas teeſibam un par ſtrahdneeku apdroſchinaſchanu pret ſlimibas un nelaimes gadijumeem.

— 25. junijâ Gatſchinas lidoſchanas laukumâ lidotajs Jankowſkis krita ar Blerio ſiſtemas lidmaſchanu no 40 metru leela augſtuma. Lidmaſchina ſadragata, lidotajs palizis nkeewainots.

— Newas uhdenî, kà ſino, uſeeti wibrioni, tikai, kà ahrſti, kas iſdarijuſchi winu iſpehtiſchanu, apgalwo, tee neeſot koleras wibrioni, bet gan tikai wineem lihdſigi. — Saſlimſchanas gadijumi ar kolerai lihdſigu ſlimibu Peterburgâ paſtahwigi peeaug. Pee daſcheem no ſcheem ſlimneekeem ahrſti atraduſchi ari koleras wibrioneem lihdſigus wibrionus.

— Wahzu walſts kanzlers eſot loti apmeerinats ar ſawu weeſoſchanos Peterburgâ. Wiſpahr galwas pilſehta uſ winu atſtahjuſi wiſai patihkamu eeſpaidu.

Maſkawa. „Maſkawas apaſchi“. Slepenpolizijai iſdewees apzeetinat 3 no bandas, kas uſ Wladimira ſchoſejas nogalinajuſi automobila ſchoferi un mechaniki. Apzeetinats pats bandas wadonis un 3 dalibneeki. Pehdejee apzeetinati uſ eelas tik negaidot, ka naw paguwuſchi pretotees, bet ar wadoni leeta nebijuſi tik weenkahrſcha. Slepenpolizijas preekſchneeks Koſchko iſſinajis, ka bandas galwenais kortelis kahdâ nomâ atgahdina ihſtu eerotſchu noliktawu: tur kahdâ iſtabâ atraduſchees leelâ ſkaitâ aiſlahdeti rewolweri, duntſchi, kà ari ziankalijs preekſch nogifteſchanàs, ja iſbehgt wairs nebuhtu eeſpehjams. Eelenzot mahju, polizija ahtri eenehmuſi wiſas iſtabas, tà noſeedſneekam aiſſproſtodama zeku uſ wina „arſenalu“. Noſeedſneeks iſlehzis pa otrâ ſtahwa logu, eewainodams kahju. Poliziſti tuhlin ſanehmuſchi winu zeeti. Kà jau polizija ſahkumâ domaja, iſrahdas, ka te ir dariſchana ar bihſtameem banditeem, kuri rihkojuſchees pehz Pariſes automobilu banditu parauga. Wini nogalinajuſchi ſchoferi un mechaniki, lai dabutu ſawàs rokàs automobili un ar ta palihdſibu waretu aplaupit kahdu muiſchu, kurâ weentuligi dſihwo weza muiſchneeze. Bet tà ka zelſch uſ muiſchu bijis ſlikts, automobils ſabojajees. Kahdas ſahdſchas ſemneeki, launa nedomadami, lihdſejuſchi laupitajeem iſwilkt automobili no grahwja, kurâ tas eekritis. Newaredami automobili leetot, laupitaji to atſtahjuſchi un aiſbehguſchi.

Tſchenſtochowa. Jauns iſpaudums Mazocha leetâ. Bijuſchais Jaſnogoras kloſtera preekſchneeks Reimans, kurſch ſtahw iſmekleſchanâ par kloſtera naudas iſſchkeeſchanu, peeſuhtijis Pariſes poku garigàs ſkolas direktoram wehſtuli, kurâ paſtahſta, ka kloſtera dahrgleetu ſahdſibâ peedalijuſàs kahda Olga Ortſcherkowſkaja, Damaſija Mazocha ſenakâ mihkakâ. Ortſcherkowſkaja neſen atgreeſuſàs no Amerikas un tagad uſturotees Pariſê, kur nopirkuſi ſew namu. Reimans to dabujis ſinat no kſendſa Startſchewſka un domâ, ka noſogtàs kloſtera dahrgleetas warbuht wehl atrodas Ortſcherkowſkajas rokàs.

No Belſtokas. Welniſchki wezaki. Neſen atpakal tika apzeetinats weetejais krona meſchſargs K. ar ſawu ſeewu, kuri bij ſwehriſkâ kahrtâ nogalinajuſchi ſawu diwi gadus wezo meitinu un aprakuſchi dahrſâ. Polizija noſeegumam nahza uſ pehdam gandrihſ tikai pehz weſela pusgada, kad meitinas kruſtmahte, eeraſdamàs kahdos ſwehtkos pee K—eem, taujaja pehz ſawas kruſtmeitas. K. teizàs to atdewis auoſinaſchanâ pee ſawas mahtes Warſchawâ un leetai bij beigas. Kruſtmahtei tomehr radàs aiſdomas un wina noraksſtija uſ Warſchawu wehſtuli ar peeprašijumu, waj meitene teeſcham atrodas tur. Meitenes, ſaprotams, nebija, bet drihſ eeradàs ſeewas mahte un uſſtahjàs ſnotam, kur palizis behrns. K. no eeſahkuma wiſadi leedſàs, bet beidſot atſinàs, ka meitene nomiruſi un tikuſi paglabata. Bet tà ka K. newareja uſrahdit kapu, tad ſchajâ leetâ eemaiſijàs ari polizija un drihſ iſſkaidrojàs, ka behrns nogalinats un aprakts paſchu dahrſâ. K. areſteja un atzehla no amata, kuru pagaidam iſpilda kahds B. Schis nu ſchajâs deenàs ſinojis polizijai, ka pahrrokot ſement dobes, uſrazis wehl weena behrna kaulus. Polizijai ruhpigi pahrmekleejot, uſeets wehl treſchais behrna ſkelets. Tà tad ſwehriſkee wezaki nogalinajuſchi trihs ſawus behrnus un deeſin waj maſ wineem buhtu nahkts uſ pehdam, ja pehdejam behrnam nebuhtu bijuſi kruſtmahte ſcheeneete. Togad nu leetai dots likumigs wirſeens.

No Pleſkawas. 200,000 r. winneſts. 1. maija iſloſejuma 200,000 r. winneſts kritis kahdai 8 gadus wezai bahrenei, kas tika audſinata Pleſkawas bahrinu mahjâ. Weenigâ meitenes manta bijuſi ſchi premiju bilete, kas bijuſi nodota bahrinu nama adminiſtrazijas glabaſchanai. Tiklihdſ ſina par meitenes laimi nahza ſinama Pleſkawâ, bahrenei radàs loti daudſ radineeku, kas lihdſ tam nebija gribejuſchi winu paſiht. Neſin no kureenes atbrauzis ari kahds protojerejs, meitenes tahls radineeks, un panehmis to pee ſewis. Bahrinu namâ meitenei ſarihkota ſwiniga iſwadiſchana.

Kijewa. Gubernas ſemſe atwehleja 10,000 rbl. laukſaimneezibas ſkolas dibinaſchanai Mirozkâ Stolipina wahrdâ.

Saratowa. Atraſti daſchas deenas atpakal Rtiſchtſchewâ noſuduſchee 100,000 r.

No Terbatas. Jau kopſch kahdeem gadeem ſche muſikas direktors R. Grühwaldſch atwehra muſikas ſkolu preekſch ehrgelneeku un pianiſtu iſglihtoſchanas. Eewehrojams ir tas apſtahklis, ka ehrgelneeku kurſu apmeklejoſcheem jaunekleem ir dota eeſpehja priwatâ zelâ beſ leekeem iſdewumeem iſglihtotees par keſtereem un tizibas mahzibas ſkolotajeem. Tà ka daſchàs draudſês jau ir ehrgelneeka amats no ſkolotaja ſchkirts un tik ar keſtera iſdewumeem ſameenots, un nahkamibâ ſchahda ſchkirſchana wiſpahrigi ſagaidama, tad buhtu eeteizami latweeſchu jaunekleem ſcho ſkolu apmeklet. Par mahzibu muſikâ pee brihwa dſihwokla, apſildiſchanas un ehrgelu leetoſchanas ir jamakſâ 180 rubli gadâ. 6. un 7. junijâ notureja atlaiſchanas eſkamenus muſikas teorijâ, wehſturê, paidagogijâ, dſeedaſchanâ, koru wadiſchanâ, ehrgelu un klaweeru ſpehleſchanâ. Kurſu nobeigſa ſekoſchi audſekni: Nikolajs Wichmans, Peters Ilwes, Fridrikis Rodima, Peters Kiwi, Augusts Soo, Guſtaws Karlſons un

---

gauſi. Tad de-Heiheneks, noguris gaidot, uſaizinoja, kas grib pedus dotees upei pahri. Sanahza kahdi 300 zilweki no wina pulka un laimigi ſaſneedſa winu kraſtu. Wiſi gribeja parahditees keiſara preekſchâ un wairak franſchu un polu jahtneeki ar wiſeem ſirgeem un eerotſcheem metàs ūdê. Ahtrâ ſtraume tos ſahka neſt uſ leju un tee noſuda ſaukdami: „Lai dſihwo keiſars!“ Tad palkawneeks de-Heiheneks metàs ar ſawu ſirgu uhdenî un nebeidzamams par dſihwibas breeſmam, ſahka glahbt ſlihzejus. Noſlihka tikai weens. Napoleons wehſi ſanehma waroni un peeſihmeja, ka „wina darbs eſot wiſai teizams preekſch priwatzilweka, bet ne kà no pulka preekſchneeka. Winſch ſawu dſihwibu warot likt uſ ſpehli tikai zihnâ ar eenaidneekeem par ſawu tehwiju.

Bet ſchis Napoleona rahjens bij lihdſigs uſſlawai.

Wiſu deenu karapulki pluhda pahri upei un nometàs Kaunâ un ap to. Pats Napoleons noguris un laimigs pawadija nakti Kaunâ.

Kaulini meſti, Rubikona pahreeta un — karſch eeſahzees.

Sm.

Elmars Rosmans. Pehdejais izpelnijàs atsinibu par isweizibu spehleschanâ un musikas teorijâ. Klaweeru klasi nobeidsa 3 audsekues: Katrina Miler, Anna Rehepeld un Erna Wolfeil, kura israhdijàs musikâ sewischki apdahwinata. — Usnemschana noteikta uz 17. un 18. augustu.

Rehsekne. Jelgawas Laukfaimneezibas Beedribas Krahj-Aisdewu kase seedoja Latgales tirdsneezibas skolai 100 rbl.

Liwani. Latweeschu Laukfaimneeku Ekonomiskàs Sabeedribas Liwanu Nodalai buhs sapulze swehtdeen 8. julijâ sch. g. Sapulzê, bes sinojuma par Nodalas darbibu, buhs preekschlasijumi no instruktoreem par kopmoderneezibam un lopkopibas pazelschanu, kà ari daschadu jautajumu isskaidroschana par lopkopibu un peensaimneezibu. Sapulze notiks brihwprahtigo ugunsdsehseju telpàs un sahkses pulksten 3 pehz pusdeenas. Tà ka sapulzê pahrrunajamàs leetas stahw tagad apkahrtnê uz deenas kahrtibas, tad weetejeem un apkahrtejeem Kursemes un Latgales laukfaimneekeem wisai eeteizams scho sapulzi apmeklet.

Widseme.

Laukfaimneezibas un ruhpneezibas isstahde Walmeerâ tiks atklahta sestdeen, 30. junijâ, un turpinasees lihds 4. julijam. Isstahdi sarihko Baltijas Laukfaimneeku beedriba. Isstahdei ir schahdas nodalas: 1) Lopi, 2) Laukfaimneeziba un winas nosares, 3) Laukfaimneezibas un winas nosaru rihki un maschinas. Mahksligi mehsli. Spehka bariba, 4) Mahjruhpneeziba, ruhpneeziba un amatneeziba, 5) Pahrtikas weelas, 6) Peensaimneeziba, 7) Drawneeziba un 8) Siwkopiba un winas raschojumi. Pee wisàm nodalam atteeziga literatura.

Georgs Fedders.

Zehsu latweeschu draudses mahzitajs Georgs Fedders, miris swehtdeen, 24. junijâ pulksten 1 no rihta pehz ihsas, gruhtas zeeschanas. Wina iswadischana no Zehsu Sw. Jahna basnizas uz wezeem kapeem noteek zeturtdeen, 28. junijâ, plkst. 4 pehz pusdeenas. — Georgs Fedders dsimis 13. martâ 1849. gadâ Zeswaines draudsê. Wina wezaki bija masturigi latweeschi. Sagatawojees uz skolotaja seminaru, Fedders 1868. gadâ eestahjàs Walkâ Zimses draudses skolotaju seminarâ, kur sabija lihds 1871. gadam. Pehz tam darbojàs kà mahjskolotajs Zeswaines draudses Kraukłu muischâ. No 1872. lihds 1875. gadam winsch strahdaja par seminara skolotaju Walkâ. 1875. gadâ winsch eestahjàs Terbatas uniwersitatê studet teologiskâ fakultatê. Teologijas studijas beidsa 1879. gadâ un tanî paschâ 1879. gadâ bija par palihga mahzitaju Gulbenê. No 1880. lihds 1883. gadam Fedders bija par mahzitaju Leel-Solazâ un no 1883. g. nelaikis lihds sawa muhscha beigam darbojàs kà Zehsu pilsehtas latweeschu un lauku draudses mahzitajs.

Riga. Lublinas gubernators ihstens walsts padomneeks A. F. Kelepowskis sestdeen atstahja Rigu un dewàs uz sawu jauno deenasta weetu.

— Rigas pilsehtas gimnasijas direktors S. J. Lubomudrows, kà „R. M." sino, tikschot eezelts par Warschawas mahzibas apgabala kuratora palihgu.

— Rigas-Orlas dselszeła wezakais ahrsts eesneedsis schi zela pahrwaldei pahrskatu par winam padota deenasta darbibu 1911. gadâ. No schi pahrskata, kà „Ds. W." sino, redsams, ka pret Rigas-Orlas dselszeła waldi eesneegtas daschadàs teesu eestahdês 39 suhdsibas. Winàs peeprasitâ atlihdsiba sneedsas pee 146,614 rbl. No tàm — 7 gadijumos suhdsetajeem atteikts uz ahrstu ekspertises pamata, kopsumâ par 20,852 rbl., 3 gadijumi palikuschi neisschkirti kopsum par 8160 rbl. bet 29 gadijumos peespreests 65,359 rbl. pabalsta. Ahrsteem ekspertеem Rigas-Orlas dselszeła walde issneegusê 39,350 rbl.

— Par Rigas pasta kantori awisê „Рѣчь" nodrukata telegrama, kurâ sinots, ka Rigas pasta kantorî isdarita rewisija. Rewidenti atraduschi, ka istehreta pahrwedumu nauda un korespondenzes peegahdaschana atrodas loti nolaistâ stahwoklî. Starp nenosuhtitàs korespondenzes adresateem ir daudz pilsehtâ pasihstamu personu un eestahschu. Atrasts daudz wehstuku, kas suhtamas uz zitàm pilsehtam, bet uz kuràm Rigas pastiljoni atsihmejuschi, ka adresats naw atrasts.

— Schowasar apzeło Widsemi Helsinforsas augstskolas profesors Emils Setele, filosofijas kandidats E. Saarimas un students W. Setele walodu un etnografisku pehtijumu noluhkâ, bet filosofijas doktors Haralds Lindenbergs botanisku un Keisariskàs dabas pehtneeku beedribas-beedrs Borifs Schitkows soologisku pehtijumu noluhkâ. — pl.

No Jutschkalna. Ugunsgrehks. ap plkst. 10 no rihta iszehlàs ugunsgrehks Murjahnu kroga ehkâ, pee Murjahnu sastawas. Krogs, kurâ otradàs ari bode, nodega lihds pamateem, jo dsehschana bij gruhta. Ar mokam isdewàs atsargat zitas ehkas, kuru tuwumâ deesgan daudz. Stahsta, ka krodzeneeks, kad pamanijis uguni pa skursteni isschaujamees, kahpis uz jumta dsehst, bet nokritis un wahrigi sasitees. Saudejumi leeli, jo isglahbt maz ko isdewees.

Kurseme.

Leepaja. Isglahbti swejneeki. Sestdeen pehz pusdeenas stipras seemela wehtras laikâ atgreesàs no swejas 4 Bernatu juhrmalas swejneeki, kuras tuwu pee malas apgahsa. Uz nelaimigo kleedzeeneem peeteidsàs no malas laiwa ar 6 darba beedreem, kureem isdewàs swejneekus isglahbt. 2, kuri daschas minutes atradàs sem wilneem, bija saudejuschi samanu un tos neschus wajadseja aisnest uz tuwakàm mahjam, kur tos pehz ilgaka laika isdewàs atdsihwinat. Nabaga swejneekeem prahwi saudejumi, jo juhrai par upuri krita wisi swejas daikti lihds ar siwim.

— Prinzipials spreedums streika leetâs. Muhrneeku meistars Riege no Dinaburgas bija isaizinajis 63 muhrneekus par 225 kap. deenas algu pa deenu. Schee 63 wihri nu otrà eez. meerteesnesim bija eesneeguschi suhdsibu pret Riegi, lai teesa peespreesch, ka Riege wineem atdotu pases un bez tam 5 rublus ik uz wihra zeła naudas, ko braukt atpakal, jo streikotaji wineem nekaujot darbu turpinat. Pat polizijas apsardsiba, kahda wineem dota, neesot aiskawejusi winu kopejâ dsihwoklî eelaustees ar rewolwereem apbrunojuschameem wihreem, kuri apdraudejuschi winu dsihwibu, ja wini darbu turpinaschot. Suhdsetajeem par adwokatu bija Sihmans, apsuhdseto aisstahweja Melwils, kursch lika preekschâ suhdsibu atraidit, tapehz ka muhrneeki apnehmuschees strahdat lihds rudenim. Ne ar ko neesot peerahdits, ka ziti strahdneeki winus apdraudejuschi un draudu pehz ari newarot kontraktu laust. Pases neesot isdotas uz polizijas rihkojumu, kura ar scho lihdsekli gribejusi isbeigt streiku. Riege esot gataws muhrneekeem atdot pases, ja tee winam atlihdsinot uz preekschu ismaksatos 13 r. 26 kap.

Eewehrojot, ka pases nekahdâ sinâ newar aisturet, un ka nepastahw nekahds likums, pehz kura buhtu jaismaksâ strahdneekeem zeła nauda, un neweenu newar peespeest usnemto darbu turpinat un atmaksat rokas naudu, ja dsihwiba teek apdraudeta, tad teesa nospreeda, ka 53 muhrneekeem, kuri bija atnahkuschi pases jadabù atpakal. Bet tiklab strahdneeku kà firmas naudas prasijumus teesa atraidija un 10 neatnahkuscho muhrneeku suhdsibu atstahja bez sekam. „L. At."

— Swejneeku ostas leetâ. Zaur weetejàs ostas waldes preekschneeka generalmajora Samkowa gahdibu schinis deenàs Swejneeku ostâ pee bahkas no Peterburgas galwenàs inscheneeru wadites pahrsinas pahrees ostas waldes rihzibâ. Patlaban sastahdas komisija preeksch ostas lihds ar 3 desetinam semes gabala atdoschanas un peenemschanas ostas waldê. Pee ostas isbuhwes stahsees wisbrihsakâ laikâ. „L. At."

Atradums is bronsas laikmeta. Zihrawas Buischu mahjam pee Durbes upes kahdâ kalninâ, kuram naw nekahda nosaukuma, peeber lauks, kur schogad isara diwus seeweeschu dibja kaulus, uz kura katra lihds elkonim atradàs pa 10 bronsa rinkeem. Rinki leekas isleeti un ir no eedseltenas, zeetas bronsas un uz rokam laikam uzlikti behrnibâ, jo tee ir deesgan schauri. Tohlak pehtot israka peezus wihreeschu un 2 seeweeschu gindenus, kuri pehz galwas kausa spreeschot peederejuschi kahdai somu-ugreeschu ziltij, bet nekahdâ sinâ areeschu latweescheem. Pawisam pee gindeneem atrada ap 40 rokas sprahdses, un wihtas bronsa kakla sprahdses, kuras panehma mahju saimneeks. Kauli deemschehl tihscham sadausiti. Masu balu no bronsas leetam weetejais pogasta ahrsts Puhze nodewis Leepajas musejam. Atraduma weeta ir 3 werstis no Dunalkas stazijas un leekas buht sen-senejs kapu kalns, kursch ar laiku noarts lehsns. Jau agrak atrasti daudzi bronsas preekschmeti, bet tos uspirkuschi pauneneeki un isskausejuschi. Kahdas zitas senejas leetas lihds schim tur naw atrastas, bet kahrtigus israkumus isdarot, tur warbuht waretu daudz ko ceguht.

Leels ugunsgrehks Grobinâ. Leepajâ sestdeen pulksten 11 un 20 minutês bija redzams milzigs duhmu stabs rihta pusê. Ugunsdsehseji jau gatawojàs dotees zelâ uz nesinomo ugunsgrehka weetu, kad peenahza telefoniska luhgums no Grobinas pehz uguns dsehsieju palihdsibas, jo degot wairakas mahjas. Pulksten pus 12 isbrauza Wez-Leepajas twaika, rokas un brihwprahtigo ugunsdsehseju schluhtenes, kuras peenahza Grobinâ pulksten 12, kad jau dega 5 nami reizê. Eela bija kà weena uguns juhra un ugunsdsehseji newareja tikt zauri pee ugunsgrehka weetas, bet teem wajadseja braukt apkahrt pahri laukeem, lihds isdewàs peekluht ugunsgrehka weetai. Uguns bija iszehlusês pulksten pus 11 Sundmana 3 stahwu koka mahjâ, kahda eedsihwotaja kuknâ. Daschâs minutês trihsstahwu ehka dega kà lahpa, eedsihwotaji paspehja tikko glahbt dsihwibu, nedomajot nemaz par mantas glahbschanu. Stiprs seemeła wehjsch uguni pahrnesa uz blakus S. atrodoscheem diwi nameem un pehz daschàm minutem pahri eelai uz Kuschke, Lidke un Reina namu. Pus stundas laikâ atradàs leesmâs 6 nami. Grobinas ugunsdsehseji ar weenu rokas schluhteni neka nepaspehja weikt un uguns pahrgahja tahlak uz pilsehtas ugunsdsehseju sprizes mahju, Knauta un Reinfeldta dsihwojamo ehku un Purwe augu schahwetawas eetaisi. Uguns draudeja apriht waj wisu Grobinu, bet kad eeradàs Leepajas ugunsdsehseji un kehràs ar wiseem spehkeem pee breesmigâ elementa sawaldischanas, tad radàs zeribas glahbt wezo aprinka pilsehtu. Twaika schluhtene, kuru nostahdija sudmalu dihka malâ, dsina uhdeni par wersti garo isteepto schluhteni taisni ugunsgrehka weetâ. Ap pulksten 3, kad daschi nami bija jau lihds pamatam nodeguschi, ugunsdsehseji paspehja uguni sawaldit tajos apmehros, ka neaisdegàs blakus atrodoschee nami. Pulksten 6 wakarâ uguns bija apdsehsta tik tahlu, ka nedraudeja wairs breesmas zitàm ehkam, 10 wakarâ atgreesàs Leepajâ ugunsdsehseji nodsehsuschi uguni. Nodega lihds pamatam sekoschas ehkas: trihs dsihwojamas ehkas Sundmanim lihds ar stalleem, kuras nebija apdroschinatas 17,000 rbl. wehrtibâ, Kuschke un Knauta dsihwojamàs ehkas apdroschinatas, Reina neapdroschinatas. Nodega ari pilsehtas sprizes mahja, kurâ sadega 1 rokas schluhtene. Pilnigi isnihzinati Lidke un Kuschke augłu dahrsi, kuri bija apaksch wehja. Nodega ari lihds pamatam Purwe auglu schahwetawas eestahde, (neapdroschinata) ap 5000 rub. wehrtibâ, Reinfeldta dsihwojamai ehkai apdega wakara gals. Zaur milzigo ugunsgrehku Grobinâ nodaritee saudejumi sneedsas pee 50,000 rbl. Nelaimes upuri ar zilwekeem nenotika, sadedsis weens suns un daschi desmiti mahju putni. Leepajas brihwprahtigàs komandas ugunsdsehsejs Luschnats pee dsehschanas darbeem eewainoja roku, pahrsehjumu isdarija uz weetas. Grobinas ahrsta Maurina dsihwoklis pilnigi isdega. „L. At."

No Borusmindes. 15. junijâ Ezerneeku mahjàs peedsihwotajam K. wahrigi sakosts 8 g. wezs sehns no kehschu suna. Puisens peegahzis pee suna buhdas un sahzis suni ar koku kaitinat. Suns aiz dusmam pahrrahwis kehdi, uzkritis sehnam un to sakodis. — Otrs nelaimes gadijums tanî paschâ deenâ notika Kauzemindes muischâ, kur kalpa N. 7 g. w. meitene skraidibama usskrehjusi iskaptim wirsû un koti wahrigi pahrduhrusi muguru.

No Jaun-Swirlaukas. Pehz neisdewigeem mehginajumeem ar isslawetajeem ahrsemes sugas angelnos lopeem tagad apkahrtnes muischneeki ari sahk no teem atsazitees un peegreestees weetejai sugai, kuru atsihst par eenesigaku. Weetejee muischneeki tagad laimigi, ja war tikt walâ no scheem bahrgajeem sugu lopeem. Dascham labam no teem schee mehginajumi ismaksajuschi prahwu sumu, atnesdami tikai saudejumus. „N. A."

No Jelgawas.

„Wezà Adolfa" behres.

Adolfa Alunana iswadischana uz pehdejo dusas weetinu notika otrdeen, 26 junijâ, pulksten 6 pehz pusdeenas no Nikolaja basnizas. Iswadischanas runai mahzitajs Reinhards nehma par pamatu tos wahrdus: „Bagatais lai neleelas ar sawu bagatibu, stiprais ar sawu spehku un gudrais ar sawu gudribu, bet kas leelas, tas lai leelas eeksch ta Kunga", un atsrahdidams, ka nelaikis nam leelijees nedz ar sawu bagatibu, jo tahdas tam neesot bijis un pehz tahdas tas ari neesot dsinees, nedz ar sawu spehku, jo to israhdit tam neesot bijis gadijuma, bet neesot to ari darijis ar sawu gudribu, ar kuru tas gan warejis leelotees. Pehz tam ihsos, bet spehzgos wahrdos attehloja wina nopelnus latweeschu teatra un rakstneezibas laukâ, par wina, kà zilweka, ehnas pusi klusedams, jo neesot wina sogis. Pee basnizas wehrteem nelaiki sagaidija Medna puhteju kapele ar „Коль славенъ" un pawadija to, sehru morschu spehledama, lihds Jahnu kapeem uz kureem uswadija atkal ar „Коль славенъ". Pee kapa pehz mahzitaja Reinharda ihsas un kodoligas runas dseedaja Kursemes Musikalàs-Dramatiskàs Beedribas dubultkwartets un jaukts koris. Pehz tam nahza gara rinda delegatu no daschadàm beedribam, akteeru grupam, laikrakstu redakzijam, studentu korporazijam un ziteem nelaika godinatajeem un zeemitajeem, kuri wainagus weenu par otru krahschnakus — nolikdami issazija dsilsajustas sehras un zildinoja aisgahjeju gan kà latweeschu teatra mantas nodibinataju un iskopeju, gan kà satiriki un humoristu, gan kà skolotaju un pamudinataju, gan kà draugu un labwehli. Delegatus bij atsuhtijuschas: Rigas un Jelgawas latweeschu beedribas, Rigas latw. beedribas teatra komisija, Rigas wezà un jaunà latw. teatra akteeri, Jelgawas un Rigas isglihtibas beedribas, Kursemes Mutkalà-Dramatiskà Beedriba, Leepajas teatra akteeru grupa, Mahlpils Weesigà beedriba, „Latwijas", „Dsimtenes Weastnesis" un „Jaunas Deenas Lapas" redakzijas, Selonijas un Talawijas studentu korporazijas, Dobeineeki un wehl ziti. Odesas latweeschu beedriba bij telegrafiski pilnwarojusi scheeenes isglihtibas beedribu nolikt wainagu pee nelaika kapa un Duburs, kursch tagad uhuras Schweizê, bij atsutijis sehru telegramu, kuru nolasija pee kapa. Beidzot Medna puhteju kapele uspehleja meldinu „Ak Jerusaleme modees" un tad nepahrredsamais pawadituju pulks sahka pamasam schkirtees, nowehledams peekususchajam tautas darbinieekam weeglas smiltis un saldu dusu.

Jauni noteikumi par tautas biblioteku nodibinaschanu skolàs. Tautas bibliotekas pirmmahzibas skolàs

war nodibinat ari semstes, pilsehtas, sabeedribas, atturibas kuratorijas un privatas beedribas un personas. Bibliotekâs war usnemt tikai tâs grahmatas, kuras tautas apgaismoschanas un sinoda skolu kuratorijas atsinuschas par peelaischamâm; teek peelaisias grahmatas ari pehz wispahrigas bibliotekulasitawu noteikumu kahrtibas, ja us to dod sawu atlauju weetejais tautskolu inspektors. Bibliotekas kontrolê tautskolu inspektori un direktori.

Par skoleneem, kas no krona skolam isslehgti, ministrija dewusi isskaidrojumu, ka tahdi newar tikt usnemti nekahdâs privatskolâs, pat ja pehdejâm ari nebuhtu nekahdu teesibu.

Jelgawas I. eezirkna meerteesnesis 18. junija sehdê sodijis: par meera trauzeschanu un gorodowoja apwainoschanu: Osipu Lapu ar 5 deenam aresta, Katrini Butka ar 4 deenam aresta; par meera trauzeschanu un parahdischanos publiskâ weetâ eereibuschâ stahwokli: Ludwigu Saulenbergu ar 1 nedeku aresta; par parahdischanos publiskâ weetâ eereibuschâ stahwokli: Dmitriju Abrasimowu ar 5 r. waj 2 deenam aresta; par kehsischanos publiskâ weetâ: Jahni Mesteru ar 5 r. waj 2 deenam aresta; par meera trauzeschanu: Osipu Didriki ar 3 r. waj 1 deenu aresta; par neusmanigu braukschanu: Albertu Grossbergu ar 1 rubli waj 1 deenu aresta; par samasgu isleeschanu us trotuara: Augusti Osis ar 1 rubli waj weenu deenu aresta. —

21. junija sehdê soditi par sahdsibam: Iwans Kononows (kursch nedeku atpakal bij isbehdsis no aresta mahjas, bet wehlak us Leelâs eelas sakerts ar 3 un pus mehnescha zeetuma, un Jakims Putschaks ar 3 mehn. zeetuma. — Abi noteesatee jau taî paschâ beenâ aiswesti us gubernas zeetumu.

„T."

Apzeetinats un atkal isbehdsis. Preeksch Jahneem slepenpolizija apzeetinaja dehl blandonibas kahdu 13 gadus wezu sehnu, kursch usdewâs par Wilkomiras aprinka sinneeku S. A. un eeweetoja to stalplazi, kamehr par winu eewahks tuwakas sinas. Jahnu wakaru sehns isgahjis pajahnot, bet wairs naw atgreesees. Sehns paleela auguma, gehrbees peleka mehteli un sahbakos.

Islikti dwihnischi. 22. junijâ, pulksten 11 naktî atrasti pee kahdas Jelgawas peestahtnes ehkas, grosâ eelikti ap 4 deenas wezi dwihnischi. Klaht peeliktâ sihmitê pasinots, ka puisischi nokristiti pareistizibâ un kâ weena wahrds ir Wladimirs, bet otra Michails. Pehz mahtes meklê.

Sahdsiba. Filosofu eelâ Sils mahjâ dsihwojoscham Kr. M. issagts no neaisslehgta preekschnama pahris kamaschu — 7 r. wehrtibâ.

Basnizas sinas.

Jaun-Leepajas basnizas sinas no 18. lihds 24. junijam 1912. g.

Kristiti: Wilhelms Johans Bulders, Alma Smalke, Maija Lida Roschukaln, Karlis Eduards Nunau.

Ussaukti: Augusts Kreischmans ar Karlini Jekal, Frizis Burwe ar Scheniju Raschman, Andrejs Jansons ar Annu Dohnin.

Laulati: Mikels Seemels ar Eewu Kuda, Schano Suhne ar Annu Gulbe.

Miris: Schanis Spalwe 13 g.

Deewkalposchana: 1. julijâ, pulksten dewinos no rihta.

Ihpaschneeze: „Laiweeschu Literariskâ (Draugu) Beedriba."
Apgahdataja: Sabeedriba „**Latweeschu Awises.**"
Atbildigais redaktors: **N. Purinsch** (Purinu Kláws).

SLIMEE
SARGAJATEES NO WILTOJUMEEM

kas pakaltaisiti **Sperminam,** kureem eespaida sinâ ar Sperminu nekas naw lihdsigs, bet beeschi satur weselibai kaitigas weelas.

Neirastenijas, wezuma nespehka, dsimuma nespehka, histerijas, neiraligijas, masasinibas, dilona, sifilisa, dsihwsudraba seku, sirds kaites (aptaukoschanâs, pahrkalkoschanâs, sirds klapeschanas, neweenadas puksteschanas, miokarditu), arteriju pahrkalkoschanâs, alkoholisma, muguras smadsenu isschuhschanas, treekas, slimibu wahjuma, pahrpuhleschanâs un zitôs gadijumôs tikai ar **Poehla—Sperminu** eeguhti spihdoschi panahkumi, par kureem leezina eewehrojamako mahzito wihru un ahrstu nowehrojumi wisâ pasaulê. Wajadsigs peegreest eewehribu nosaukumam

Spermin—Poehl

un atteiktees no wiseem daschadu nosaukumu schkidrumeem un ekstrakteem, par kuru maswehrtibu isdota sewischka broschura, kas ar jaunako literaturu par **Sperminu,** teek issuhtito par welti.

ORGANOTERAPEITISKS INSTITUTS
PROFESSORS DR. POEHL & D-LI
KEISARISKA PILSGALMA
PEEGAHDATAJI
ST. PETERBURGA
W.O. 7 LINIJA № 18

ПРОФЕССОРА ДОКТОРА ПЕЛЯ С.ПЕТЕРБУРГЪ
ESSENTIA SPERMINI-POEHL
TONICUM PHYSIOLOGICUM S.PÉTERSBOURG RUSSIE.
Prof. Dr. Poehl

Jelgawas pilsehtas krahj-aisdewu kase

buhs julija mehnesi tikai otrdeenâs, treschdeenâs un zeturtdeenâs no 10—2 deenâ atwehrta.

Akziju Sabeedribas
J. Hertel
apteeku pretschu pahrdotawâ
Jelgawâ, Pasta eelâ № 13.
Peedahwâ wisadas laukfaimneezibas, dahrskopibâ un mahjfaimneezibâ wajadsigâs **apteeku prezes.**
Logu ruhtis wisados leelumos **Ellas** un **wilnas krahsas, seepju sahli** un **klorkalki. — Parfimerijas un seepes.**
Gumijas prezes.

A. N. Bogdanowa
tabakas fabrikas noliktawa
Jelgawâ, Katolu eelâ № 12, eeteiz wislabakâs papirosu tschaulites (hilses) is pascha auto-mech. fabrikas

„Sankt Gotthard",

starp tâm: koka kastitês par 250 gabalu, kâ ari **Berlines** 100 gab. ar labu mundstiki katrâ kastitê un „Zarskija" ar glihtu walsts ehrgli.

Smarschiga tabaka: **Halis** 1/4 mahrz. 46 kap., 1/8 mahrz. 23 kap. **Maikapara** spezialtabaka: **Swesda** № 40. nepahrspehjama labuma. Papirosi wisas wairak peeprasitas sortes par lehtâm zenâm.

NB. Atkalpahrdewejeem wislabakâ eepirkschanas weeta.

Tabaka 3 sorte jau no 70 kap. mahrzina un **zigarus** no 7 rbl. 80 kap. no 1000 sahkot.

Walsts domes wehleschana.

Jelgawas Pilsehtas Walde dara zaur scho wispahribai sinamu, ka

saraksts pilsehtas wehletajeem no Jelgawas un winas aprinka

eeskatams interesenteem **28., 29. un 30. junija** sch. g., no pulksten 11 lihds 1 pehz pusdeenas Pilsehtas Waldes kanzelejâ. Nr. 3426.

Jelgawâ, 20. junijâ 1912. g.

„Jubileja".

Atklahta parakstischanâs us mahksias isdewumu **„Jubileja"** par peeminu **1812.** gadam. 6 mehneschu laikâ, no 1. julija 1912. gada sahkot, abonenti sanem:

Karsch un Meers Genialâ **L. N. Tolstoja** apzerejuma krahsjno isdewumu us angku papira ar illustrazijam (Reepina, Wasnezowa, Mjasojeedowa, Makowska, Karelina, Golowina, Somowa un zit.) 6 sehjumos.

Napoleona memuarus par 1812. gada karu. Scho rakstu Napoleons sazerejis St. Helenas salâ un tas lihds schim glabajees klajâ nelaists Britanijas musejâ. 4 sehjumi.

Kutusowa deenas grahmata teek drukata ar wina pakalpalizeju atlauju un pirmo reisi parahdâs atklahtibâ tagad pehz simts gadeem. 2 sehjumi.

Barklaja de Tolli deenas grahmata teek isdota reisê ar romanu **„Barklai de Tolli"** no sirsteenes Lieven, kura dsihwoja tani pat laikâ, kad Barklais de Tolli. 2 sehjumi.

Aiz Napoleona kuliku intrigam Marschals Neijs. Peesihmes, kas glabajâs Parisê. 2 sehjumi.

Keisars Alekfandrs I. No Mereschkowska. 2 sehj. ar grawuram.

Partisans Figners 1812. g. pehz wehstulem un memuareem no Bilbasowa, ar illustrazijam. 2 sehjumi.

1812. g. breesmas Chruschtschowa—Sokolnikowa romans, kursch glabajâs pee grafeenes Uwarowas. 2 sehjumi.

Mitropolita Filareta wehstules par karu 1812. gadâ.

Kas paraksta isdewumu **„Jubileja"** lihds 1. julijam dabon

par welti premijas:

Tehwijas kara albumu

ar 100 bildem, kas drukatas Leipzigâ us bristola krahsnâ albumâ.

Trihs bildes 100×58 zent. leelas:

1) Borodino. 2) Maskawas degschana. 3) Keisara Alekfandra I. eejahschana Parisê.

Isdewumus drukâs reisê: kreewu, franischu, angku, wahzu, poku igaunu, somu un **latweeschu** walodâs.

Pee parakstischanâs jansdod, **kahdâ walodâ abonents wehlas isdewumu dabut,** kur tohdas atsihmes nebuhs — tur to issuhtis kreewu walodâ.

Abonements ir **6 rbl.** ar peesuhtischanu, kuru naudu war samaksat diwos labgos, katrâ pa 3 rb. Preeksch gresnu isdewumu zeenitajeem nedaudz eksemplaru tiks isdrukats us ihpascha mahksias papira pa 15 rbl. eksemplars, kurus us reisi jasamaksâ.

Редакція изданія журнала „Юбилей"
Лиговка 65, въ С.-Петербургѣ.

Tirdsneezibas un Ruhpneezibas dibinatee
Sw. Peterburgas Politechniskee kursi
(Technikum) abeju schkiru personam
Profesoru un skolotaju sabeedriba.
Dibinajuschi prof. **G. F. Depps, M. T. Ewangolows** un **J. M. Holmogorows,** bijuschais Rigas mahz. aogabala kurators **D. M. Lewschins** un techn. insch. **N. D. Porakows.**
Nodalas: **Mechaniska, Elektrotechniska, Buhwes** un **Komerz-Ekonomiska.**
Eerihkotas sewischkas telpas, laboratorijas un kabineti.
Klausitajeem ir doka eespehja strahdat darbnizâs.
Augstskolâ teek eenemti ari ar pilsehtas skolas jeb 4 klas. widus skolas sinaschanam.
Prospektus issuhta par peezam 2 kap. markam.
Turpat pasneedz ari tuwakas sinas par **elektro munkteeru kursecm**
С.-Петербургъ, Разъѣзжая ул. 40. Телефонъ 140—19.

I. Sw. Peterburgas Politechnikas kursu
schofferu skola
СПБ. Б. РУЖЕЙНАЯ 6.
Pasino peenemschanu **deenas** un **wakaru grupam.** Labi eerihkotas darbnizas u. garaschas. Jaunas grupas mahz sahkums katra mehnescha pirmâ deenâ. Peenemschanas noteikumus issuhta pehz 10 k pasimarkas sanemsch. Skola rekomandê **mahziius schofferus.**

„Latweeschu Awises" apgahdibâ isnahkuschas grahmatas:

„Deks Troms" Holandeeschu rakstneeka Kiwita stahsts. Tulkojis J. P. 70 lap. puses. Maksâ 25 kap.

„Dabas likums"
kâ modernâ pasaules usskata teesatajs.
Mahz. Fr. Bernewitza preekschlasijums Leepajas sinodê 1911. g. 16 lap. puses. Maksâ 5 kap.

Sw. Annas basn. Jelgawâ.
Wehsturisks apzerejums.
24 lap. puses ar 5 sihmejumeem. Maksâ 10 kap.

Wehl masâ krahjumâ ir dabonams, angku rakstneezes Marijas Korelli jaistoschais stahsts

„Baraba".
Stahsts no Kristus laikeem.
250 lap. puses. Maksâ 60 kap.

Wairumâ dabonamas „Latw. Aw." ekspedizijâ,
Jelgawâ, Skrihweru eelâ Nr. 35.

Jelgawas Laukfaimneez. Beedriba, Krahschanas-Aisdoschanas Sabeedriba,
Jelgawâ, Katolu eelâ 44. Telefons 62.

Sabeedr. bilanze 31. majâ 1912. g. 5,392,289 rub. 33 kap.

(Sabeedribas droschiba: Sabeedribas kasse atrodoschais droschibas kapitals **399,109** r. **97** k. un **2127** beedru garantija).

Sabeedribas bilanze bija:

1910. g. 31. dez.	3,846,207 r.	74 k.
1909. „ „ „	3,012,856 „	54 „
1908. „ „ „	2,482,671 „	46 „
1907. „ „ „	1,946,968 „	24 „
1906. „ „ „	1,443,094 „	42 „
1905. „ „ „	999,767 „	74 „
1904. „ „ „	837,356 „	67 „
1903. „ „ „	645,640 „	01 „
1902. „ „ „	413,771 „	76 „
1901. „ „ „	230,608 „	68 „
1900. „ „ „	109,560 „	77 „

Sabeedribas kantors atwehrts darbdeenâs no pltst. 10—2.

Sabeedriba maksâ par **noguldijumeem** 3—6% un **nem par aisdewumeem** 5—8%.

Peeprasijumus pehz aisdewumeem isspreesch pirmdeenâs un zeturtdeenâs.

Noguldijumus war eesuhtit pa pastu waj zaur rentejam un walsts bankas nodalam us Sabeedribas tekoscha rehkina Jelgawas rentejâ (№ 63659).

Noguldijumus un noguldijumu prozentes ismaksajot — tos us wehleschanos ari pa pastu issuhta.

Walde: agr. **J. Bissenieks,** agr. **J. Brasda** un **D. Kahnbergs.**

Печатать разрѣшается полиціею.

Drukatas Grahmatruhpn. Ekon. Sabeedr., agr. G. Landsberga drukatawâ.